

Katolski cerkveni list.

№ 12.

V četrtek 20. listopada.

1851.

„Vidil sim na nebu ženo
Vso od solncea obsvitljeno;
Luna pod nogami ji plava,
Sveti od dvanajst zvezd se glava.“
Kdo je tista slavna žena?

O žena leta je Marija,
Marija, nebeška gosja —
Ki v solncu je nje domovija,
In luno v podnožje ima.

To solnce, ki jo obsvitljuje,
Sam Božji in njeni je Sin;
In luna, nad katero prečuje,
Je Cerkev, k' nas pelje iz tmin.

Vence dvanajst zvezd na glavi,
Kaj pomeni, kaj nam pravi?
Kaj pomeni zvezda vsaka,
Ki se v venci njeni vtaka?
Kaj to hoče nas učiti?

Teh zvezd dvanajstero, ki njeni
Obraz ji obsija lepo,
Vse toliko čednost pomeni,
Ki venčajo njeno glavó.

Ponižnost je prva nje čednost,
Uzrok nje visoke casti.
Ponižnost tud' nam se le vrednost
Resnično pri Bogu dobi.

Ozaljsha in čednost nje druga
Je čistost, popolnoma vsa.

De Bog nam z nadlogami žuga,
Je kriva nečistost sveta.

Razumnost, k' je vedno jo imela,
Je tretje nje zvezde pomen;
Neumnost med nami pa dela,
De mnogokrat greh je storjen.

Četerta pa čednost Marije
Je pametnost, prava modrost,
Ki Bog jo visokim prikrije,
De vod' jih napuh in nerost.

Pokorsha je zvezdica peta,
K' se v venci nje čednost svetli;
Do ljubiga Boga in Očeta
Pokorne vse bit' nas uči.

Ljubezen v nje sercu ognjena
Do bližnjiga in do Boga —
Ta čednost, ki šesta je njena,
Naj serca tud' naše navdi.

Hvaležnost je sedma v nje kroni,
Prijetna Bogu in ljudem;
Prikupno po svoji patroni
Se z njo tud' mi Božjim očem.

Nje osma pa čednost je uboštvó,
K' terpela ga tu je voljno;
Tak z voljo prestano siročtvó
Peljalo tud' nas bo v nebo.

Deveta pa je poterpeljivost
V težavah, ob smerti Sinu;

Naj vladne tud' nam prijenljivost —
Popolno se vdati Bogu.

Deseta pa čednost Marije,
K' jo zalhsa, dobrotljivost je,
Ki v sercih tud' naših naj klje,
De enkrat nebo nam odpre.

Enaesta pa je stanovitnost;
Serco tud' pod križem stoji,
In v večno nas vab' blagovitnost,
K' jo Bog stanovitnim deli.

Dvanajsta pa zvezda nam kaže
Usmiljenja polna serce;
Marija se mater jim skaze,
Ki zgrevano k' nji pribeže.

To je čednost dvanajstero,
Ki v Marii so čez mero;
To so luči nadčloveške,
Zvezde tiste sprenebeske,
Ki obstetjo njeno glavó.

V luči njeni vsi hodimo,
Zvezde te zvesto sledimo,
Glas Mariin poslušajmo,
In po zgledih se ravnajmo,
K' nam je vsem jih zapustila.

In ko duša iz telesa
Vzdigne kviško se v nebesa,
Pa pred Jagnietam veseli
Večno slavo bomo peli
Tamkej Bogu in Marii.

Ko je bilo naznanjeno društvo sv. Mahorja za izdajanje dobrih slovenskih bukev, se je spodobilo tudi življenje sv. Mahorja, varha tega društva, popisati. Ker je nas pa v tem zunanji list „Mas jednoty kat.“ prebital, naj nasledova tukaj življenje sv. Mahorja po njegovim popisu.

Sveti Hermagora ali Mahor je bil za sv. Markam evangelistam prvi škof v mestu Ogledju ali Akvileji. S sv. Fortunatam naddiakonom n spričevavcam ali marternikam vred se časti za varha Ogledjske škofije. Spomin teh dveh spričevavcov sv. vere se obhaja 12. malserpana. Po starim zročilu je bil sv. Marka, evangelist Gospodov in učenik sv. Petra, delj časa v Ogledji, kjer je Kristusov nauk oznanoval, in kerševal tiste, ki

so verovali. Zmed vernih je bil zlasti oglejski mestničan po imenu Hermagora ali Mahor posebno pridn učenic sv. Marka. V Kristusovi veri je bil tako trdno zručen, da, ko je bilo sv. Marku iz Ogleja iti, so njega pripravnika spoznali, ga škofa tega mesta zvoliti in posvetiti. Sel je tedaj s sv. Markom v Rim, in je bil ondi od sv. Petra ko prvi oglejski škof poterjen. Na to se je v Oglej vrnil, je službo vikšiga pastirstva bogoljubno opravljal, za diakone in mašnike vredne može posvečeval, in je nekatere zmed njih tje do krajev sedanjiga Tersta pošiljal sv. evangeli oznanovat. Vera v Kristusa je bolj in bolj moč dobivala, število vernih je vedno rastle.

Ta čas, ob vladanji cesarja Nerona, pa je bil v Oglej poslan nekaki Sevast za poglavarja. O njegovim prihodu so se mnoge slovesnosti k sprejetju pripravljale, in on je bil ukazal maliskim popam, malikam obilne darove darovati. O ti priliki so popi sv. Hermagora tožili, da celo mesto od češenja njih bogov odvracuje, in da jih napeljuje k nauku Jezusa iz Nazareta, kateri je bil po judih v judovski deželi križan, in za kateri nauk je enako kazin tudi Peter v Rimu preterpel. Sevast je rekel Hermagora poklicati, in mu je ukazal, da naj kadila dene na živo oglje malikam v dar. Škof pa se je zaznamnjel s sv. križem in ni hotel tega storiti, ter je očitno pričal vero v Jezusa Kristusa, svojiga Gospoda in Boga. Sevast razkacen ga je dal odpeljati in terpežiti, na klado je bil pripet in z železnimi grebeni tergan. Na to je ukazal, mu železne razbeljene plehe na telo pritiskati in ga z gorečimi baklami pod pazhama vžigati. V tem silnim terpljenju je mož božji na glas Bogu hvalo pel. Okoli stojeci, viditi njegovo veliko stanovitnost, so očitno spoznali, da je velik kersanski Bog. Sevast boječi se ljudskega hrupa, ga ukaze sneti in v ječo odpeljati. Sv. Mahor poklekne v ječi in moli. Stražnik Poncian, ko ga vidi moliti in kakor z nebeskimi žarki obsjaniga, poklekne pred-nj in ga prosi, da naj se ga usmili ter ga k poznanju tega pripelje, kteriga sam časti. Sveti škof vidivši njegovo vero, mu je odločil post skoz tri dni in ga je v veri učil. Tretji dan je bil Poncian kersan. Po sv. kerstu pa je Poncian skoz mesto tekel in povsod pred ljudstvom čast dajal Kristusu in veri v njega. Malikovavski popi so bili s tem že hujski razdraženi, in so tisali v Sevasta, da naj da Hermagora zmed živih odpraviti. Poglavar sklene, da čez tri dni mora Hermagora ob glavo djan biti. Ta čas pa so kristjanje in nejeverniki natihami k sv. Hermagoru hodili v ječo. Tudi nekdo zmed vikših mestjanov po imenu Gregori je pribežal k vtamničnemu spričevavcu Kristusovemu, da naj bi njegoviga dvanajstletniga sina ozdravil, kateri je že tri leta v mnogim hudim terpljenju sklučen bil. Hermagora vidi njegovo vero poklekne in moli in per ti priči je bil mladenič vsiga terpljenja rešen. Na to poklekne Gregori s svojim sinom pred svetnika in prosi od njega kersan biti. Tudi imenitna vdova Aleksandra, ki je bila oslepela, shisavši od njega, je po noči persla z velikim zaupanjem v ječo, se je pred njega vergla ter prosila, da bi jo ozdravil. Sveti škof pomóti, ji blagoslovi oči s sv. križem, ona pa je spregledala in se naravnost kerstiti dala. To je prišlo tudi do ušes Sevastovih. On pa se je bal ljudskega hruma in je ob enim tudi hotel ohraniti zapovedi dane za preganjanje kristjanov, torej je poslal v noči rabeljne v ječo, kateri so sv. Hermagora in z njim tudi njegoviga naddiakona Fortunata ob glavo djali — 12. mal. serpana. Njuni trupli in kri je jetničar Poncian skerbno zbral in varoval. Ko sta to zvedila Gregori in Aleksandra, sta prišla skrivaj po noči, zavijeta trupli svetih spričevavcov v čisto platno, nji z dražimi mazili napolnita, od-

neseta in za mestam na polji imenovane Aleksandre častno pokopljeta. Vsi prebivavci pa so na grob svetnikov hodili, na njem molili, in so bili na prošnjo teh svetih spričevavcov tudi mnogih bolezin rešeni ter so zdravje zadobivali v imenu Gospoda našiga Jezusa Kristusa.

Nekaj od zamaknjenih.

Kraljev prerok David je kdaj izrekel besedo „Bog je čudin v svojih svetnikih.“ In res vsaki časi kažejo posebne čudeže, ktere je Bog nad svojimi svetniki na dan dajal. V stari zavezi so bile posebne prikazni, navdihujenja, prerokovanja, ozdravljanja, oživljanja mrtvih pri prerokih najti. K takošnim čudnim prigodbam so v novi zavezi prišle še druge, namreč govorjenje jezikov, zamaknjenja, zaznamovanja Gospodovih ran. Sicer se take čudne reči ne razodevajo nad vsakterim svetnikom v njegovim življenji; pri mnogoterih se le po smerti posebne znamenja na svetlo stopijo, in njih izvolitev oznanijo; mnogoteri ostanejo samo Bogu znani, nobena čudna prikazni jih ne razglasi, in se le sodnji dan jih bo svetu razodel. Vender tudi v poslednjih časih se ne manjka nad pobožnimi dušami takih posebnih znamenj; pripovedovalo se je od takih v Nemčiji, v Franciji, v Italiji; zlasti je znana Marija žl. Mörl v Tiroljih. Tudi v naših krajih se je semtertje od takih govorilo, in se še govori; vender bi bilo vošiti, da bi se od vsih strani s previdnostjo ravnalo.

Posebno velik hrum je zdaj zastran zamaknjene na Gori pri Sederšici. Besede je veliko od nje po deželi, mnogoteri k nji potujejo pobožno radovednost nassiti, ali gotovo resnico izvedti; eni vse verjamejo in se čudijo, drugi vse le posebni bolezni ali slepoti pripisujejo; tudi slovenski časniki so že to reč pretresovali, razun „Danice“, ktera se v sodbi ni hotla in se tudi zdaj noče prenagliti, posebno ker vé, da take reči razsoditi ne gre vselej samo posvetnim, ampak zlasti vsijim cerkvenim možem. Nasprot naj se v teh listih drugi podobni zgled tudi iz naših krajev v spomin da, in ravnanje pri njem naznani, ker bi tudi za zgorej imenovani zgled v podučenje utegnili biti.

Je namreč že nekaj let sem tudi v drugi strani Dolenskiga, v fari s. R... pobožna ženska srednje starosti, Jerica po imenu, ktera je popred dolgo na kostni in božjastni bolezni terpela, pri kateri se je pa pred kakimi osmimi leti nar pred zamaknjenje od ene do več ur o petkih in praznikih kazati jelo, je potem kervav pot pristopil, in so dvakrat znamenja peterih ran viditi bile. To je tukej povedano, kakor je pisatelj tega iz ust njeniga spovednika in še drugih verjetnih oseb, in tudi tiste bolne same slisal, brez da bi se s tem trdna sodba za gotovost in čudnost teh prikazni storiti hotla. Kar pa je tukej bolj s posebnostjo povedati namen, je to: Ko je duhovni voditelj tiste bolne od teh prikazni izvedil, in so tudi ljudje bolj vkupej prihajati začeli, je ukazal sestri tiste bolne in njeni strežnici, drugih ljudi razun znanih in bolj domačih ne blizo pušati, in raji ob času kakih posebnih znamenj hišo zapreti. Tudi je bolnici, ko so se znamenja ran pokazale, svet dal Boga prositi, da bi se zopet očem skrile, kakor je popred želela in prosila, da bi jih v čast terpljenja Gospodoviga čutila; in res se od tistiga časa niso več ponovile, ampak znotrej je bolečina ostala, kakor je bolna sama pravila.

Uzroki, iz katerih je tisti duhovni voditelj, kteriga ime se tukej s pomislikom ne imenuje, tako ravnal, so bili ti:

Pervi v takih prikaznih ni prenašlo vsiga verjeti in za čudno spoznati. Katoliška cer-

kev, ktera uči in spozna resnico, de božja mogočnost in milost mnogotere čudne reči nad svetniki pokazati zamore, in večkrat tudi pokaže, je vendar silno previdna, preden v djanji posebne prikazni nad to ali uno osebo tudi za resnične in čudne spozna. Ona pomni besedo s. Pavla: „Poskusite duhove, ali so iz Boga.“ Slavni J. Görres v svojih bukvah od keršanske mistike, to je, od višjiga, skrivnostniga duhovniga življenja^{*)}, od previdnosti v takih rečeh veliko govori, in tudi mnogotere zglede za to stran napelje. Namesti več drugih naj se vzame v zgled s. Veronika Juliani. Ko je njen spovednik čudne prikazni od nje višji duhovni gosposki na znanje dal, je bil iz Rima škof Kastelskiga mesta na Papeževim, kjer je bila v klostru, odločen vse te reči na tanko preiskati. Škof Eustahi je sam vse na tanko preiskal in pregledal; privzel je tudi zdravnikov, kateri so z vso umetnostjo rane na glavi in na rokah z zdravili zaceliti iskali. Nar bolj pa je škof poskusil duhovne skušnje ponižanja, pokoršine in terpljenja. Ker je bila Veronika učenica novink, ji je to službo odvezel, in ji je opominjevanja kakor hudobni grešnici in hinavki dajal; dalje jo je dal v bolnišnico zapreti, in ji je prepovedal z drugimi govoriti ali jim pisati.

(Dalje sledi.)

Pregrešnost nesramne in ošabne noše.

Ošabna noša je posebna skušnjava ženskiga spola, in kjer je preveč lišpa in šopirnosti, je vselej premalo ali pa nič sramožljivosti in čistosti. Tega je že Tertulian prepričan, ker piše, de „le samo nesramne ženske se prederzno nesramožljivo lišpajo.“ Tudi je star pregovor: *feminae cultus nimis, feminae castae minus*; to je, ženske čez mero nališpane, so pod mero sramožljive, nesramožljive. Torej se sveto pismo in sveti očetje toliko hudujejo čez to človeško kugo in ji nar zaničljivi imena dajejo. Sv. Ciprian imenuje šopirnost strup čistosti; mesarski nož čednosti (ki čednost umeri); Tertulian jo imenuje sulico, ki dušo rani, in léco nečistosti; sv. Gregori predhodnico prešestva; sv. Ambrož, netilo pregreh; sv. Hieronim, oginjo, na kateri se mladost sožge. Pesnik Petrarka jo imenuje bandero napuha, s katerim satan nabira vojakov za peklensko vojsko.

Torej, kakor sta se že poglavarja s. Peter in Pavl zoper to spako vojskovala, tako jo je sovražila in zatirala sveta cerkev neprenehoma od začetka do današnjih dni. V dokaz nam zamore biti med družimi neštevilnimi dokazi tudi razpis (bula) papeža Pija VII. od l. 1801.

Bere se namreč v „Augsb. Postztg.“ tega leta naslednje: Rim 2. prosenca. Po velikim vikarju Soma-glia je tukaj razpis od papeža Pija sedmiga razglašen, naslednjiga obsega: Pregrešna ošabnost v ženski obleki, ktere niso le samo bogaboječi nasledniki božjiga nauka Jezusa Kristusa sovražili, temuč je tudi olikani zmed nevernikov niso terpeli, je bila vsak čas po svetih cerkvenih postavah prepovedana, in od več papežev preklicana, tako preklicana, de bi bilo tudi tiste duhovne to izobčenje (pahnjenje iz sv. cerkve) zadelo, ki bi derznili, kako tako osebo odvezati, razun na smertni postelji. — Njih Svetost, papež Pij VII., ki so prepričani, de so se te napake kakor dereča voda po vsih krajinah razširile, in se keršansko oko skorej nikamor ne more ozreti, de bi se mu ne bilo treba pred zapejlivo obleko v tla obrniti, ker po hišah, cestah, dru-

šinah in celo po cerkvah se ošabno skazujejo; torej perštevajo le-to med nar škodljivi izvir hudiga, ktero keršanstvo in zlasti Rim stika. Sveti Oče upajo, de bodo njih preljudi otroci poslušali njih glas, ter jih ne bodo permorali, z duhovnimi kaznimi strahovati, kar bi jih močno v serce bolélo; upajo, de bo po njih očetovskim opominovanji zanaprej spodobnost v obleki, postenje v obnašanji, sramožljivost v zadržanji, ktero mora vsak pravi nasledovavec Kristusu imeti. Po tem prepovedo sv. Oče vso nespodobno in pohujljivo nošo pod telesno kaznijo^{*)}. Silo huda kazni je bila zlasti za tiste nesramne ženske odločena, ki so imele mrežaste (sko-vidne) oblačila ter so s poželjivim lišpam svojo pohujšljivost kazale. Enaki kazni so bili podverženi očetje, možje in gospodarji, kateri bi pustili svojim hčeram, ženam in deklam se tako nositi; ravno tako tudi šivarji, šegarji (Modenhändler), kateri bi k taki prepovedani pregrehi pripomogli. Vsa ožstrost strahovanja pa je zadela tiste ženske, ki se celo za pričujočiga Boga ne zmenijo, in se v njegovih tempelnih kakor maliki brez sramožljivosti skazujejo. Tako nališpanim se ni smelo sv. r. Telo dati.

Pervo sveto obhajilo.

(Dalje.)

„De je bilo mogoče, nam duhovnim pastirjem za to veliko srečo jih perpraviti, se imamo za Bogam, ljubo devico Marijo in angeli varhi, sosebno vam, njih staršem, ali bōtram in bōtram in žlahti zahvaliti. Lepo so bili v šoli podučeni, ali šolski nauk bi se ne bil njih serca celo nič perjel, ako bi ga ne bili vi z besedo in zgledi, kolikor ste zamogli, podpirali. Zatorej mislim, se spodobi, de se tudi vi dones njihove sreče, perviga sv. obhajila, veselite. Za to jih očitno na ta lepi praznik sladkiga imena Marije kbožji mizi peljamo in posnemamo to lepo sveto šego, ki se po mnogih krajih katoliškiga sveta godi. Radi bi jim bili to srečo že poprej naklonili, pa pripraviti jih se zadosti mogli nismo, ter mislili: Bolje pozneje ko po nevrednim. In ko smo se zakasnili, smo jim ta lepi Mariin praznik za blago svatovšino odločili, de bi jih Marii, njih nebeški materi, toliko perserčniši perporočili, in de se tudi popolniga odpustka že per pervim sv. obhajilu vdeležijo. Tako očitno in slovesno jih pa zato k sv. obhajilu spremimo, de bote vi pričujoči njih molitev skerbno podpirali, in jim obilnost gnade za ta njih naj srečniši dan od Boga in Marije sprosili, ter bote poroki njih obljube in jih bote na njo spomnili, ako bi kateri izmed njih kedaj na njo pozabiti hotel.“

„Ker pa le tisti Gospodovo večerjo vredno obhaja, ki se vsimu grehu za vselej odpove, in Jezusu večno ljubezin obljubi: se obernem k vam, ljubeznjivi jagnjeti Jezusovi! in vas zarotim, de se nar poslednjimu nagnjenju do vsiga, kar je greh, čisto odpoveste, in gorečo željo, kolikor jo zamorete, v svojim sercu obudite, Jezusu vedno zvesto služiti. To ste sicer že včeraj per sv. spovedi storili, ali sveto obhajilo je tako sveto opravilo, de perprava nikdar prevelika ni. Zato bote tisto lepo kerstno obljubo dones očitno sami obudili, ki so jo pred kakimi desetimi letmi vaši bōtri per kerstnim kamenu — na tem mestu za vas storili. Zatorej vprašam, kar ste bili per sv. kerstu vprašani, vsakiga: Ali se odpoveste....? Vsaki naj reče, ne le v mislih, temuč tudi z glasno besedo: Jaz se odpovem.“

„Poklekните in kerstno obljubo za meno ponovite.“ (Mnemos. pag. 21.)

*) Die christliche Mystik v J. Görres, 4 Bde. Regensburg, Manz, 1836—42

*) Na rimskim so papež tudi deželski poglavar, torej ondi deželske postave dajejo.

„Kdor je takih misel, takiga naprejšvetja, ima svatovsko oblačilo, de sme pred kralja večne časti priti. Ako s takimi mislimi, stako vero, upanjem in ljubeznijo iz časnega življenja stopi, se mu odprejo vrata v veselo večno življenje. — Ljubi otroci, fantiči in deklice ve! vojskujte se srčno zoper svojo lastno slabost, zoper zapeljevanje hudobnega sveta in zoper skušnjava hudiga, de to svatovsko oblačilo posvečujoče gnade ohranite, ki se vam je per sv. kerstu podelilo, ktero se vam je po zakramentu sv. pokore zopet čedno opralo. Per sv. kerstu ste lepi beli krizovnik v znamenje prejeli, de ste čisti na duši in brez vsiga madeža. Oj greha — le greha se tedaj varite; zakaj grehi so tisti madeži, ki bi vam kerstno oblačilo, ki je zdaj belo kakor sneg, zopet ogerdili. Greha se tedaj varite, in kakor Jezus pravi v današnjem evangelju: „Išite naj poprej božjiga kraljeva in njegove pravice, in vse drugo se vam bo perverglo.“ Ako bote tako storili, ternja v dolini solz ne bote veliko občutili, tam gori pa, kjer Jezus prebiva, bote v družini prehvaljene device Marije, svoje preljube Matere, svojih zvestih angelov varhov in vsih ljubih svetnikov, za Njim po roznatih gričih veselo sprehajali se, in mu v nezmerni sladkosti čast in hvalo prepevali.“

„Prej ali poznej bo prišel Jezus, nebeski ženin, vsakiga od vas klicat. Gorje tistimu, kateri bi, perzgane luči sv. vere, terdniga upanja in goreče ljubezni ne imel, kadar bo iz življenja pred sodni stol Jezusov poklican! De bi luč teh treh božjih čednost, kakor ste jih per kerstni obljubi za meno molili, zmiraj v rokah držali in s svojim lepim življenjem ko svetla luc ljudem svetili, de bi vaše dobre dela vidši čistili Očeta, ki je v nebesih, se vam je v ta spomin per sv. kerstu gorečo svečo v roke podala. Kakor takrat duhoven, tudi jaz dones vsakimu od vas gorečo svečo v roke podam, ter rečem ravno tiste besede, kakor so vam jih onitakrat rekli: „Vzemi gorečo svečo in brez vsega madeža ohrani svoj sv. kerst, derži zapovedi božje, de kadar Gospod pride k ženitvanju, mu boš zamogel (-la) naproti iti z vsimi Svetniki in bos zadobil večno življenje.“ (Per teh besedah so se goreče sveče med otroke razdelile.)

(Koniec sledi.)

Razgled po kersanskim svetu.

Holstein-sko. Kjer je luteranstvo, tam je preganjanje katolicanstva; to se kaže zlasti na Holstein-skim, ktero se v svoji prevzetnosti in domišljevanji visokosti mnogo baha s svojo zgradbo, svobodo in verno znastljivostjo (tolerancio), zraven tega pa s katolicani kakor z naj nevednisimi suznji dela, katolikimu viksimu pastirju ne pusti deželnih mej prestopiti, de bi svoje škofjske opravila nad vernimi opravil, temuč domači otroci morajo iz dezele iti, de v tuji deželi zakrament sv. birne prejmejo. Katolicanam je prepovedano očitno slovesno božjo službo imeti, in svoje cerkve s turni ali zvoniki previditi, luteranske cerkve pa se ponasajo s turni, ktere so nekda katolicani zidali. Z darovi zunanjih katoliških dežel — piše dalje dopisnik v „Volkshalle“ — z lastnimi pomočki ohranimo svojo božjo službo in duhovne, in ne išemo nobene pomoči iz lastne dezele; vender nas zraven tega, kakor suzne brez vsake pravice, neprenehama silijo, vsako leto velike zneske dajati za luteransko božjo službo in tempelne, luteranske šole, pridigarje in učeniške, in nar zaničljivši tlako delati, kadar se luteranske pridigarske hiše ali hiše njih vdov delajo ali popravljajo. Vse to

se mora kar naravnost zgoditi pod kaznijo potere ali eksekuciona. — Ko so bili v to deželo suznosti in trinogstva katoliški Avstrijani peršli in so 18. vel. serp. imeli poljsko mašo, ne more dopisovavec v „Volkshalle“ dosti živo popisati, kako v serce ginljivo je bilo zaondanje katolicane, ko so slišali očitno: „Wir werfen“ peti, ko so vidili pobožno obnašo vojakov, njih strah božji pred nar Svetejšim po povzdigovanji i. t. d.

Dunaj. Papežev poslanec nadškof Mhael Viale Prela so na dan vsih Svetnikov (1. t. m.) dvema znamenima sprebernjenicama od luteranske h katoliški veri zakrament sv. Birne podelili. Te dva sta Dr. Friderik Maassen, poprej sindikatni vradnik v Sverinu, in Dr. Florencourt, publicist. Maassen je star še le 28 let in se uči zdaj na Dunaji cerkvenih zgodob, cerkveniga pravdoslovja in patrologio; njegov birmanski boter je bil sloveči malar Jozef Führih, ki je toliko lepi križev pot v novi cerkvi sv. Janeza Nep. v Jagerzeile na Dunaji fresko izmalo. — Dr. Florencourtov boter je bil profesor Dr. Juri Philipps. Florencourt nareja toliko dobre sostavke, ki v katoliško-politiskim časniku Volkshalle v Keinu na svitlo hodijo pod naslovom F. — Pač ne moremo tukaj želje perkriti, de bi se duhovni gospodje prav pogosto na ta vse hvale vredni časnik: „Deutsche Volkshalle“ naročili, ker je v verlim katoliškim duhu vredovan in ne velja več kakor 3 gold. in 4 kr. za 3 mesce, desiravno zunaj nedelje vsak dan izhaja in tudi skorej vse imenitni cerkvene dogodbe naznani. Naj bi se jenjali enkrat katolicani, posebno pa katoliški duhovni časnike s svojim denarjem podpirati, kteri so katolicanstvu očitno sovražni.

„Blahovest“ piše: Djanje protestanskiga zbora v Nemcih (Gustav-Adolf-Verein) na to meri, de bi se v katoliških deželah postavile protestanske molitevnice (tempeljni) in tukaj de bi se zakladale semeniša krazširjatja njih zmet. Tako so narejene molitevnice v Kadani pri nas in v Ljubljani na Krajnskim, desiravno je tu in tam le nekaj malo protestantov.

— Slovesni pisavce Dr. Hurter je daroval iztis svojiga noviga spisa „Ferdinand II.“ svetimu Očetu, za kar so se mu dobrotljivi Pj IX. s posebnim listam srčno zahvalili.

— 23. kimovec zjutraj ob 5. je 35 protestantov v mestu Bratislavu prestopilo h katoliški veri.

Iz Goriskiga. — 16. tekociga mesca Listopada, to je, XXIII. nedeljo po Binkostih, v ktero pade tudi praznik Varstva (Patrocinium) Marije prečiste Device, bo za celo Gorisko nadškofijo imenitna in vesela slovesnost. Po razpisu nar milostljivšiga knezo-nadškofa od dne 21. kimovca t. l. se bo prihodno Nedelje stoletnica postavljenja (erectionis) Goriske nadškofije obhajala. Z tem obhajanjem so po dovoljenju svetiga Očeta Pija IX. in drugim pastirskim listu nar visokejši častivredniga gospoda knezo-nadškofa od dne 26. pretekliiga mesca Oktobra nepopolni (nepopolnoma) odpustiki od štirideset dni za vse tiste domače verne združeni, kteri kterokoli pastirsko Cerkev (Ecclesiam curatam) imenovane nadškofije od prvih večernic do sončniga zahoda rečene nedelje obišejo, in v tisti za ohranjenje in povišanje svete Matere katolske Cerkve, ali na misel svetiga Očeta nekoliko Oče našev i. t. d. pobožno molijo, zraven tega pa, de so vsi skesani, in skozi sveta Zakramenta pokore in altarja z Gospodam spravljani. Na Mostu pri s. Lucii dne 11. Listopada 1851. (zakasnjeno.) ☉.

* Pesem v ta dan zložena sledi v prihodnjim listu.